

Erasmus+ - projekt
„Evropski kvalifikacijski koncept –
specialist za poklicno orientacijo”

Vodnik za uporabo ocenjevalnega instrumenta za
podjetja, da ocenijo primernost
potencialnih pripravnikov/udeležencev usposabljanj
(Heike Arold)

Vodenje projekta

Pädagogische Hochschule Schwäbisch Gmünd

Institut Bildung, Beruf und Technik

Prof. Dr. Lars Windelband

Tel.: 0049 (0) 7171 - 983277

Mail: lars.windelband@ph-gmuend.de

Heike Arold

Tel.: 0049 (0) 4331 – 148791

Mail: arold@inba-sh.de; heike.arold@ph-gmuend.de

www.ph-gmuend.de

Vsebina

Uvod.....	4
3. Uporaba ocenjevalnega instrumenta	7
4. Razlaga uporabe osnovnega vprašalnika.....	8
5. Osnovni vprašalnik za prepoznavanje posameznikovih znanj in veščin ...	10
6. Ocenjevalno orodje za opredelitev aktivnosti poklicne orientacije potencialnih vajencev/pripravnikov v procesu izbire poklicne poti.	11
6.1 Samoiniciativna vključitev v aktivnosti poklicne orientacije	11
6.2 Sodelovanje v organiziranih aktivnostih poklicne orientacije.....	12
6.3 Aktivnosti v prijavnem postopku.....	13
6.4 Aktivnosti poklicne orientacije za industrijsko-tehnično področje	14
6.5 Aktivnosti poklicne orientacije za področje obrti.....	15
6.6 Aktivnosti poklicne orientacije na področju trgovanja	16
6.7 Aktivnosti poklicne orientacije na področju storitev.....	17
6.8 Aktivnosti poklicne orientacije na področju okoljevarstva	18
7. Orodje za analizo rezultatov	19
8. Opombe k orodju za analizo rezultatov	21
9. Predstavitev rezultatov	22

Priloga:

Orodje za analizo rezultatov "Excelova datoteka"

Ocenjevalni instrument, ki bo omogočal podjetjem oceniti primernost potencialnih udeležencev (vajenci, pripravniki), je bil razvit pod vodstvom IBBT Univerze za izobraževanje Schwäbisch Gmünd. Podlaga je ocenjevalni instrument za oceno usposobljenosti/pripravljenosti za poklic, ki ga je v prejšnjih projektih razvila Heike Arold. Vprašalnike za 5 različnih sektorjev so razvili posamezni partnerji, vključeni v projekt BOQua. Priprava, oblike in nadaljnji razvoj ocenjevalnega instrumenta so bili obravnavani in opredeljeni skupaj s spodaj navedenimi projektnimi partnerji:

 <p>Pädagogische Hochschule Schwäbisch Gmünd University of Education</p>	 <p>Pädagogische Hochschule Schwäbisch Gmünd Germany</p>
 <p>ibw Institut für Bildungsforschung der Wirtschaft</p>	<p>ibw – Österreichisches Institut für Bildungsforschung für Wirtschaft Austria</p>
 <p>Nafarroako Gobernua Hezkuntza Departamentua</p> <p>Gobierno de Navarra Departamento de Educación</p>	<p>Department of Education – Comunidad Foral de Navarra Spain</p>
 <p>Coleg y Cymoedd</p>	<p>Coleg Y Cymoedd United Kingdom</p>
 <p>Šolski center Nova Gorica</p>	<p>Šolski center Nova Gorica Slovenija</p>

Uvod

Analize o poklicni orientaciji so bile izvedene v okviru projekta Erasmus + "BOQua v sodelujočih partnerskih državah (Nemčija, Avstrija, Španija, Slovenija, Velika Britanija). S pomočjo strokovnih raziskovalnih instrumentov, kot sta status quo analiza in študije primerov s strokovnjaki (npr. učitelji, svetovalni delavci, karierni svetovalci) in upravičenci (npr. učenci, podjetja) je bilo ugotovljeno, da obstajajo različni ukrepi poklicne orientacije. Nekateri ukrepi/aktivnosti poklicne orientacije so uporabljeni v procesu izbire poklicne poti v vseh državah, nekateri pa so specifični glede na državo.

Eden od razlogov, da se poklicna orientacija v različnih državah, nanaša na različne upravičence in različne izvajalce so različni sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki se izvaja na različnih ravneh (npr. študenti, odrasli, odrasli, ki se želijo ponovno izobraževati/dokvalificirati/prekvalificirati). Ta instrument ocenjevanja in vodnik, sta bila razvita na podlagi strukture ocenjevalnega instrumenta za ugotavljanje usposobljenosti/pripravljenosti, ki je bil razvit v prejšnjih projektih v okviru programa Leonardo da Vinci in Erasmus +, avtorice Heike Arold, in se je izkazal za zelo razumljivo in uporabno orodje (glej www.qualiprosh.eu).

Instrument ocenjevanja se uporablja za ocenjevanje potencialnih vajencev / pripravnikov, v smislu, katerih aktivnosti poklicne orientacije so bili deležni. Namen je, da podjetja in institucije, ki izvajajo usposabljanja pridobijo informacije o tem, katerih aktivnosti poklicne orientacije, so bili vajenci deležni in so vplivale na njivo dosedanjo poklicno pot. Podjetjem želimo pomagati pri ugotavljanju, ali je potencialni vajenec/pripravnik zbral zadostno znanje o področju in poklicu, v katerem išče vajeništvo/ usposabljanje ter na kakšen način.

Poleg tega mora osnovni vprašalnik zagotoviti informacije o spretnostih in zmožnostih vajencev/pripravnikov, da bi ugotovili njihovo primernost za izbrani poklic.

Uporaba ocenjevalnega instrumenta bo pomagala mladim, da dobijo vajeništvo / usposabljanje glede na njihove prednosti in pomanjkljivosti ter informacije o operativnih in osebnih zahtevah in izzivih na določenem poklicnem področju. S pomočjo ocenjevalnega instrumenta se poskuša zmanjšati osipništvo, ki nastane zaradi napačnih informacij ali pomanjkanja le-teh. Podjetja ali institucije, na podlagi dobljenih rezultatov ocenjevalnega instrumenta, ne tvegajo izvajati usposabljanj za mlade, katerih pričakovanja ne sovpadajo s poklicno realnostjo. S tem preprečijo naraščanje števila posameznikov, ki usposabljanj ne dokončajo, ter omogočijo posamezniku ponoven premislek in izbiro ustrežnejše poklicne poti.

Vodnik za ocenjevalni instrument vsebuje poleg osnovnega vprašalnika, skupaj 8 vprašalnikov za določanje izvedenih ukrepov in dejavnosti poklicne orientacije (3 splošne in 5 področnih vprašalnikov) ter vse potrebne razlage za izvedbo ocenjevanja in analizo rezultatov.

1. Ciljna skupina in uporabniki

Ocenjevalni instrument aktivnosti poklicne orientacije, ki so jih bili potencialni vajenci/pripravniki deležni, je namenjen podjetjem, ki usposablajo mlade ter drugim izobraževalnim ustanovam, kot so npr. poklicne in strokovne srednje šole, centri za poklicno usposabljanje itd.. Instrument je namenjen zlasti tistim osebam/institucijam, ki odločajo o udeležencih usposabljanj, ne glede na to kateremu gospodarskemu sektorju pripadajo.

Ocenjevalni instrument lahko uporabljajo zasebna podjetja, in državne institucije, ki izvajajo usposabljanja za vajence/pripravnike (na primer: poklicne šole, strokovne srednje šole). Uporaben je za institucije, ki izvajajo mladinsko delo, institucije, kin a kakršen koli način izvajajo predpoklicne in karijerne aktivnosti (Mladinski centri, Ljudske univerze, Zavodi za zaposlovanje, itd.). Ocenjevalni instrument omogoča pridobitev informacij, katerih aktivnosti poklicne orientacije so bili mladi že deležni, ali so dokončali izobraževanje, na katerih področjih so se poklicno udejstvovali, itd. Na ta način se izognemo ponavljajočim se aktivnostim poklicne orientacije, če se te izkažejo za neučinkovite pri določenem posamezniku ali jih poglobimo in bolje razdelamo.

Ocenjevalni instrument je namenjen vsem, ki opravljajo poklicno orientacijo, da lažje določijo trenutno stanje poklicne usmerjenosti mladih/posameznika v procesu izbire poklicne poti in po potrebi okrepijo in izboljšajo proces z ustreznimi aktivnostmi poklicne orientacije.

Uporabniki so:

- Podjetja, ki usposablajo vajence in pripravnike (ne glede na sector)
- Institucije, ki izvajajo usposabljanja (poklicne šole, strokovne srednje šole, ...)
- Strokovnjaki iz različnih institucij, ki so vključeni v svetovanje in podporo pri procesih poklicne orientacije
- učitelji (ki, poklicno orientirajo znotraj svojega strokovnega področja)
- Mladinske institucije
- Institucije, ki izvajajo ukrepe poklicne orientacije (CPI)
- Strokovnjaki in ostali, ki na kakršen koli način in ne glede na področje izvajajo procese poklicne orientacije

Instrument lahko uporabi vsakdo, ki v določenem trenutku potrebuje ali želi informacijo, katerih aktivnosti poklicne orientacije je bila določen posameznik deležen.

2. Struktura ocenjevalnega instrumenta

Ocenjevalni instrument poklicne orientacije mladih, tekom procesa izbire poklicne poti je analitični instrument za ocenjevanje izvajanih ukrepov in dejavnosti poklicne orientacije, ki meri informacije, kaj in kako je mlada oseba prišla do svoje poklicne odločitve. Rezultati uporabniku jasno pokažejo, v kolikšni meri poklicna odločitev mlade osebe temelji na poznavanju zahtev in izzivov različnih poklicev. Na ta način se je mogoče izogniti vključevanju mladih v usposabljanje za katero niso primerno pripravljene in je večja možnost da ga predčasno opustijo in nikoli zaključijo.

Da lahko celovito ocenimo izvedene aktivnosti poklicne orientacije ter posledično poklicno področitev posameznika za usposabljanje je instrument sestavljen iz treh elementov:

1. Osnovni vprašalnik za zbiranje in dokumentiranje osebnih podatkov, identifikacijo trenutnega stanja v šoli ter samoocena spretnosti in sposobnosti.

2. 8 vprašalnikov za ugotavljanje in ocenjevanje poklicne orientacije mladih - potencialnih pripravnikov (različna gospodarska področja)

3. orodje za analizo (v Excelovi datoteki) namenjeno analizi in oceni rezultatov ankete - glede na 8 različnih vprašalnikov z osmimi ovrednotenimi vprašanji za 7 anketirancev. Grafični prikaz rezultatov za posameznika in skupinski prikaz → omogoča primerjavo.

8 vprašalnikov se nanaša na izvajane aktivnosti poklicne orientacije ter druge dejavnosti, ki se osredotočajo na poklicno orientacijo v različnih gospodarskih področjih, kot so industrijsko-tehnično, obrtno, trgovsko, storitveno in okoljevarstveno okolje.

Natančneje:

- Samoiniciativna vključitev v aktivnosti poklicne orientacije
- Sodelovanje v organiziranih aktivnostih poklicne orientacije
- Aktivnosti v prijavnem postopku
- Aktivnosti poklicne orientacije za industrijsko-tehnično področje
- Aktivnosti poklicne orientacije za področje obrti
- Aktivnosti poklicne orientacije na področju trgovanja
- Aktivnosti poklicne orientacije na področju storitev
- Aktivnosti poklicne orientacije na področju okoljevarstva

3. Uporaba ocenjevalnega instrumenta

Ocenjevalni instrument je analitično orodje, ki ga je mogoče uporabiti za opredelitev aktivnosti poklicne orientacije mladih ali drugih oseb v procesu izbire poklicne poti. Glede na potrebe institucij ali akterjev, ki instrument uporabljajo, se lahko uporabi tudi na naslednja dva načina:

1. Za opredelitev vseh dejavnosti PO, ki jih je potencialni pripravnik opravil v času izbire poklicne poti.
2. Za individualno identifikacijo aktivnosti poklicne orientacije. Imenovane so aktivnosti, ki so bile izvedene samo-iniciativno, kot tudi aktivnosti PO, ki jih organizirajo institucije, strokovnjaki, podjetja itd. Vključene so tudi aktivnosti vodenega procesa izbire poklicne poti. Poleg tega je mogoče opredeliti in oceniti aktivnosti PO, povezane z različnimi gospodarskimi področji.

Ocenjevalni instrument je zasnovan tako, da se lahko uporablja za različne namene:

1. Identificirati in oceniti izvedene PO aktivnosti, ki jih za potencialne kandidate za pripravništvo izvajajo podjetja / institucije za izobraževanje, da ugotovijo, kako intenzivno so se kandidati poklicno orientirali pred prijavo. Na podlagi dobljenih rezultatov ocenjevalnega instrumenta se lahko oceni, ali je bila njihova odločitev za določen poklic opravljena na podlagi aktivnosti PO. Tako lahko preprečimo, da bi nekdo začel vajeništvo / pripravništvo na gospodarskem področju katerega ne pozna dovolj in mu zahteve poklica niso jasne. Poleg tega je mogoče več vajencev / pripravnikov primerjati med seboj.
2. Za opredelitev in oceno tekočega procesa PO. Katere aktivnosti in v kolikšni meri so že zaključene in katere možnosti informiranja/orientiranja še niso bile izvedene. Na ta način lahko odgovorni strokovnjaki in akterji PO po potrebi začnejo dodatne in dopolnilne ukrepe.
3. Za samooceno procesa PO. Ugotovimo lahko, kje so pomanjkljivosti v procesu izbire poklicne poti, ter kje in na kakšen način lahko nekdo izkoristi še več aktivnosti v procesu poklicnega orientiranja.

V kolikor ocenjevalni instrument v procesu poklicne orientacije uporabljajo strokovnjaki in akterji PO ter mladi samoiniciativno, lahko služi kot vodilo k izvrstnim in mogočim aktivnostim PO. Skladno s tem se ocenjevalni instrument lahko uporablja ponavljajoče v rednih časovnih presledkih, da se vidi napredek v procesu izbire poklicne poti. Na ta način se lahko zagotovi, da se v procesu izbire poklicne poti uporabijo vse možne aktivnosti PO in da se mladi odločijo za poklicno pot na podlagi zadostnih informacij in praktičnih izkušenj. Strokovnjaki in akterji PO, ki organizirajo PO v različnih institucijah, lahko instrument uporabljajo tudi kot kontrolno orodje. Dobljeni rezultati pomagajo, da se v procesu PO pravočasno odpravi pomanjkanje aktivnosti PO.

4. Razlaga uporabe osnovnega vprašalnika

Korak 1: Uporaba osnovnega vprašalnika

Kot del ocenjevalnega instrumenta je najprej potrebno izpolniti osnovni vprašalnik za zbiranje osnovnih podatkov potencialnih pripravnikov. S tem je mogoče ugotoviti trenutno stanje na področju šolskega izobraževanja, morebitne hobije in interese anketirancev. Poleg tega služi samooceni zmožnosti in socialnih veščin posameznika.

Osnovni vprašalnik je namenjen predvsem podjetjem in ustanovam za usposabljanje, da si lahko razložijo odločitev morebitnega vajenca / pripravnika za določen poklic v povezavi z rezultati vprašalnikov iz gospodarskih področij. Odločitev za določen poklic je na ta način podprta tudi z interesi in veščinami posameznika. To podjetjem in institucijam za usposabljanje daje celovit pogled na poklicno odločitev posameznika.

Če se ocenjevalni instrument uporablja med postopkom izbire poklicne poti, se lahko izvede tudi samoocenjevanje anketiranca in v skladu z rezultatom usmerjeni ukrepi in aktivnosti PO, s poudarkom na interesih in močnih področjih posameznika. Na podlagi rezultatov in zaključenih aktivnosti PO je mogoče oblikovati načrt PO.

Korak 2: uporaba 8 ocenjevalnih vprašalnikov

Vprašalniki v poglavju 6 (6.1 do 6.8) namenjeni ugotavljanju katerih PO aktivnosti je bil posameznik deležen, prispevajo k oceni poklicne odločitve potencialnega vajenca / pripravnika za določeno poklicno usposabljanje. Vprašalniki 1 do 3 se nanašajo na aktivnosti splošne poklicne orientacije in postopek izbire poklicne poti ter proces prijave na pripravništvo. Pripravljene so bili na podlagi podatkov pridobljenih iz analiz na nacionalni ravni držav partneric.

Vprašalniki od 4 do 8 se nanašajo na aktivnosti PO, ki se osredotočajo na različna gospodarska področja in poklice znotraj le-the. Ker se poklici na različnih gospodarskih področjih, podjetja, institucije in kandidati sami, srečujejo z različnimi izzivi zlasti v kontekstu vedno večje digitalizacije in stalno spreminjajočega se delovnega okolja. Aktivnosti PO se morajo na to ustrezno odzvati in biti specifične glede na gospodarsko področje. Vprašalniki od 4 do 8 vključujejo vprašanja glede aktivnosti PO na specifičnih gospodarskih področjih.

Koliko, katere vprašalnike in koliko obsežno bodo podjetja, institucije ali posamezniki uporabili je popolnoma njihova odločitev glede na to kaj želijo ugotoviti o dosedanjih aktivnostih PO morebitnega vajenca/pripravnika.

Struktura in opombe o uporabi ocenjevalnega instrumenta.

V glavi vsakega vprašalnika je določeno osrednje področje za katero vprašalnik meri kazalnike/aktivnosti PO. Na primer " Samoiniciativna vključitev v aktivnosti poklicne orientacije".

V predelu "kazalnik/aktivnosti" so s ključnimi besedami našteje aktivnosti PO (npr. uporaba interneta, študentsko delo, itd.), katere udeleženec ovrednoti. Nekateri kazalniki/aktivnosti so zapisani s kratko razlago v obliki razumljive izjave "sem se seznanil z internetnimi portali in aplikacijami o različnih poklicih".

Ocenjevanje različnih kazalnikov/aktivnosti poteka v vsaki vrstici s posameznim kazalnikom/aktivnostjo z oceno od 0 do 4 (0 = ne obstaja, 1 = ne drži, 2 = delno drži, 3 = drži, 4 = popolnoma drži). Ocena 0 se nanaša na dejstvo, da se v državi ali regiji določen kazalnik/aktivnost ne izvaja in ga zato ni mogoče ovrednotiti. Ocene od 1 do 4 se nanašajo na vprašanje, ali je bil posameznik udeležen/je sodeloval v določeni aktivnosti PO 1 = ne drži, 2 = delno drži, 3 = drži, 4 = popolnoma drži.

Ocenjevanje vprašalnikov poteka tako, podatke prenesemo v ločeno orodje za analizo, ki je priloženo temu vodniku v Excel datoteki. Ustrezne razlage o uporabi orodja za analizo (datoteka Excel) najdete v poglavju 7.

5. Osnovni vprašalnik za prepoznavanje posameznikovih znanj in veščin

Osnovni vprašalnik za prepoznavanje znanj in veščin

Ime:

Datum rojstva (leta):

Spol:

moški

ženski

Izobrazba:

nedokončano šolanje diploma na visoki šoli

poklicna/splošna matura

diploma na višji šoli

univerzitetna diploma

Najljubši šolski predmeti :

1)..... 2).....

3).....

Opravljena praksa ali druge delovne izkušnje (npr. študentsko delo) – na katerem področju in časovi okvir.

Kaj te zanima in katere so tvoje prostochasne aktivnosti ?

Ocenite pri sebi naslednje socialne veščine na lestvici od 1 (zelo slabo) do 5 (zelo dobro):

samokontrola

pripravljenost na učenje

strpnost

skrbnost

odgovornost

preudarnost

asertivnost

sposobnost sprejemanja odločitev

kreativnost

delo v timu/ih

mentalna stabilnost

previdnost

usmerjenost v stranke

sposobnost reševanja konfliktov

fleksibilnost

empatija

komunikativnost

prijaznost

Ocenite pri sebi naslednje sposobnosti na lestvici od 1 (zelo slabo) do 5 (zelo dobro):

prostorska predstava

koordinacija oko - roka

ročne spretnosti

nadzorovanje telesa

tehnično razmišljanje

veščine strojništva

zmožnost opazovanja

organizacijske sposobnosti

risarske spretnosti

koncentracija

hitra reakcija

sposobnost orientacije

logično mišljenje

jezikovne spretnosti

poslovne sposobnosti

izobraževalne spretnosti

vez z naravo

smisel za glasbo

6. Ocenjevalno orodje za opredelitev aktivnosti poklicne orientacije potencialnih vajencev/pripravnikov v procesu izbire poklicne poti.

6.1 Samoiniciativna vključitev v aktivnosti poklicne orientacije

Samoiniciativna vključitev v aktivnosti poklicne orientacije					
Aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. Uporaba interneta O različnih poklicih, njihovih zahtevah, potrebni izobrazbi itd. sem se seznanil prek spletnih portalov in aplikacij. Poznam zakone, pravila glede varnostnih oblachil, zdravstvene certifikate itd., ki se tičejo poklicev.					
2. uporaba literature Znanje o poklicih, zahtevah le-teh, o kariernih možnostih itd. Sem si pridobil iz literature.					
3. obiskovanje zaposlitvenih/kariernih sejmov Obiskal sem zaposlitvene/karierne sejme, pridobil specifične nasvete o poklicih, se pozanimal o možnostih usposabljanja ter o različnih kariernih poteh strokovnjakov.					
4. izmenjava mnenj z vajenci/ pripravniki Informacije o poklicih, usosabljanju, študiju, parksi sem si pridobil od prijateljev/znancev ki usposabljanje že opravljajo					
5. izmenjava informacij s sorodniki O svojih poklicnih interesih, možnostih in ciljih razpravljam s sorodniki (starši, strici, tete, bratrancei itd.)					
6. uporaba različnih testov S pomočjo različnih testov sem analiziral svoje interese, sposobnosti, veščine, pomankljivosti, osebnostne lastnosti, itd.					
7. pripravništvo/ostale delovne izkušnje (študentsko delo) V prostem času in med počitnicami si poiščem študentsko delo kjer si nabiram delovne izkušnje v različnih poklicih					
8. odprti/javni sejmi poklicev Sodeloval sem pri različnih aktivnostih poklicne orientacije					
9. občasno delo Opravljaj sem različna občasna dela, pomagal kot prostovoljec in tako pridobil vpogled v različne poklice					
10. individualno karierno svetovanje Udeležil sem se individualnega kariernega svetovanja in si pridobil konkretne informacije v zvezi z mojimi poklicnimi interesi in cilji					
11. analiza trga dela in mest za vajece Pregledal sem ponudbe in možnosti usposabljanj v moji regiji ter jih primerjal z mojimi sposobnostmi in interesi glede na zahteve usposabljanja					

6.2 Sodelovanje v organiziranih aktivnostih poklicne orientacije

Sodelovanje v organiziranih aktivnostih poklicne orientacije					
Aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. šolska praksa/pripravnštvo Udeležil sem se najmanj 1 do 2h šolskih praks/pripravnštev na šoli					
2. dan za punce/ dan za fante seznanil sem se s poklici, ki niso tipični za moj spol in se informiral o ustreznih poklicih zame ne glede na spol, ki prevladuje v določenih poklicih.					
3. obisk dnevov odprtih vrat šol, kariernih sejmov Obiskal sem poklicne/karierne dneve, ki so jih organizirali učitelji ali drugi pedagoški delavci (svetovalna služba, mladinske organizacije, itd.)					
4. obisk kariernih centrov, kariernih središč (ZRSZ) Obiskal sem karierne centre, karierna središča in druge institucije, ki imajo informacije o usposabljanjih/pripravnštvih					
5. sodelovanje na informativnih dnevih Sodeloval sem na informativnih dnevih, ki jih organizira šola v sodelovanju z drugimi institucijami					
6. obisk učnih centrov, ki nudijo izkušnjo poklica Obiskal sem učni center/park ki nudi izkušnjo različnih poklicev					
7. individualno karierno svetovanje Udeležil sem se individualnega kariernega svetovanja					
8. poklicna orientacija v šoli Udeležil sem se aktivnosti poklicne orientacije na šoli					
9. dokumentiranje aktivnosti poklicne orientacije Evidentiral sem vse svoje aktivnosti poklicne orientacije (rezultati testov, delovne izkušnje, informacije pridobljene na sejmih, svetovanjih, itd.)					
10. osebni testi, profil posameznika S pomočjo standardnega testiranja pod vodstvom strokovnjakov (karierni svetovalci, učitelji, svetovalna služba, itd.) sem analiziral svoje interese, sposobnosti, veščine, pomankljivosti, osebnostne lastnosti.					
11. predavanja o izbiri poklicne poti Na šoli in drugih institucijah sem imel možnost poslušati predavanja na temo izbire poklica in karierne poti.					

6.3 Aktivnosti v prijavnem postopku

Aktivnosti v prijavnem postopku					
aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. odločitev na podlagi testiranj Opravil sem test nadarjenosti in osebnostna testiranja ter rezultate vzel za podlago moji poklicni odločitvi					
2. karierni načrt Na podlagi različnih aktivnosti poklicne orientacije in s strokovno pomočjo sem pripravil svoj karierni načrt					
3. metode samoocenjevanja S pomočjo različnih testnih vprašalnikov, ki sem jih reševal samostojno sem prepoznal svoje interese, prednosti in šibke točke kjer bo še potrebno učenje.					
4. informacije o postopku prijave S postopki prijave sem se seznanil iz različnih medijev, kot so internet, literatura, aplikacije, itd. Glede na zahteve za pravilno in ciljno aplikacijo					
5. informacije o pripravništvih v regiji/na trgu dela Na različnih informacijskih točkah sem se obširno seznanil z različnimi možnostmi usposabljanj v regiji / trgu dela					
6. informacije o pripravništvih v državi/na trgu dela Na različnih informacijskih točkah sem se obširno seznanil z različnimi možnostmi usposabljanj na nacionalnem nivoju/ trgu dela					
7. druge poklicne možnosti Poznam različne poklicne alternative, ki se ujemajo z mojimi interesi, sposobnostmi in znanji					
8. učna podjetja Seznanil sem se o različnih učnih podjetjih ki izvajajo usposabljanja in njihovih zahtevah za pripravnike					
9. prednosti/slabosti različnih pripravništev Pred prijavo sem se poznal in pretehtal prednosti in slabosti različnih pripravništev ter vajeništva					
10. uporaba povezav v poklicni orientaciji V procesu poklicne orientacije sem pridobil in uporabil informacije različnih strokovnjakov in organizacij ki nudijo aktivnosti poklicne orientacije					
11. poskusno pisanje prijave opravil sem praktično usposabljanje (zaposlitveni intervju, pisanje spremnega pisma in življenjepisa, neverbalna komunikacija, vpisni postopek, ...)					

6.4 Aktivnosti poklicne orientacije za industrijsko-tehnično področje

Aktivnosti poklicne orientacije za industrijsko-tehnično področje					
Aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. informacije o industrijsko-tehničnem področju Obširno sem se seznanil z industrijsko-tehničnimi poklicnimi področji in poklici					
2. pripravništvo/praktične delovne izkušnje na ind.-teh.področju Na industrijsko-tehničnem področju sem opravil eno ali več pripravništev					
3. izmenjava mnenj z vajenci, pripravniki Pogovarjal sem se s pripravniki in učiteljem različnih industrijsko-tehničnih poklicev, da spoznam zahteve le-teh					
4. zahteve za delo na področju ind. in tehnike Poznam zahteve poklicev na industrijsko-tehničnem področju in jih lahko izpolnim					
5. operativne zahteve na področju ind. In tehnike Spoznal sem različna podjetja na industrijsko-tehničnem področju in se seznanil katere zahteve imajo podjetja do svojih zaposlenih					
6. prednosti/slabosti pripravništva na področju ind.-teh. Pozanimal sem se in pretehtal prednosti in slabosti pripravništev na tem ind.-tehničnem področju					
7. profesionalni izzivi na ind.-teh. področju Zavedam se, da so poklici na tem področju podvrženi trajnim spremembam zaradi naraščajoče digitalizacije in da se moram pogosto učiti novih znanj/praks					
8. pripravljenost za delo na področju ind.-teh Z različnimi testiranjmi sem preveril svoje sposobnosti, veščine ter interese, da bi ugotovil, ali sem primeren za poklic na tem področju					
9. udeležba na obiskih podjetij/raziskavah Obiskal sem različna podjetja s tega področja in dobil vpogled v različne poklice					
10. udeležba na delavnicah Sodeloval sem pri delavnicah in podobnih aktivnostih, v katerih sem reševal ali izvajal tipične industrijsko-tehnične delovne naloge					
11. sprejemanje odločitev Za industrijsko-tehnični poklic sem se odločil zaradi svojih sposobnosti in interesov ter številnih pridobljenih znanj.					

6.5 Aktivnosti poklicne orientacije za področje obrti

Aktivnosti poklicne orientacije za področje obrti					
aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. obisk podjetja V času poklicne orientacije sem obiskal različne obrtnike, da bi dobil vpogled v poklice obrti.					
2. praktične izkušnje V času poklicne orientacije sem preizkusil različne dejavnosti, ki so značilne za poklice v obrtništvu					
3. zbiranje informacij informacije o poklicih v obrtnem sektorju sem zbiral na spletnih straneh, sejnih, brošurah itd .					
4. zahteve delovnega področja V času poklicne orientacije sem pridobil podatke o zahtevah v poklicu in potrebnih spretnostih / kompetencah za vajeništvo in delo v obrtnem sektorju.					
5. profili poklicev na tem področju V okviru poklicne orientacije sem se ukvarjal/spoznaval z različnimi področji/poklici v obrtnem sektorju.					
6. prednosti in izzivi V poklicni orientaciji sem se ukvarjal s prednostmi in izzivi poklicev v obrtnem sektorju .					
7. merjenje kompetenc in analiza V času poklicne orientacije sem preveril svojo usposobljenost za te poklice ter kje so moje prednosti in slabosti.					
8. poklicna orientacija: samorefleksija V času poklicnega usmerjanja sem imel veliko priložnosti, da razmišljam o lastnih prednostih, pomanjkljivostih ter idejah o svojem prihodnjem (poklicnem) življenju.					
9. samoocenjevanje V času poklicnega usmerjanja sem se naučil, da poklic v obrtnem sektorju omogoča, da preverim meje mojih sposobnosti in izkoristim moje prednosti.					
10. drugi ocenijo mene Skozi pogovore z učitelji, prijatelji in družinskimi člani o mojih močnih področjih, interesih in kariernih ciljih sem spoznal, da menijo, da je poklic v obrtnem sektorju pravi zame.					
11. pogovor s pripravniki in strokovnjaki Pogovarjal sem se z vajenci in /ali strokovnjaki iz obrtnega sektorja, da bi pridobili podrobne informacije in vpogled v te poklice.					

6.6 Aktivnosti poklicne orientacije na področju trgovanja

Aktivnosti poklicne orientacije na področju trgovanja					
Aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. informacija o poklicih na področju trgovanja Obiskal sem različna podjetja s področja trgovanja in se informiral s pomočjo literature in interneta, tako da imam jasno predstavo različnih poklicev na tem področju.					
2. osebni interes za poklice na področju trgovanja Z različnimi testi osebnih interesov (on-line, pri kariernem svetovanju itd.) sem preveril svoj interes za poklic na področju trgovanja.					
3. pripravništvo v poklicih na tem področju opravil sem eno ali več pripravništev na področju trgovanja					
4. izmenjava mnenj s pripravniki, vajenci Izmenjal sem si informacije z pripravniki/vajenci, učitelji v različnih poklicih na tem področju ter se seznanil z njihovimi zahtevami.					
5. zahteve poklicev na področju trgovanja Naredil sem raziskavo o zahtevah poklicev na področju trgovanja.					
6. prednosti/slabosti pripravništva/usposabljanja na področju trgovanja Poznam in pretehtal sem pozitivne in negativne strain usposabljanja za poklice na področju trgovanja.					
7. udeležba v učnem podjetju Sodeloval sem v učnem podjetju, različnih delavnicah in drugih aktivnostih (start up vikend), kjer sem moral reševati ali izvajati tipične delovne naloge za poklice na področju trgovanja.					
8. samoiniciativnost in usmerjenost v cilj Vem da sem samoiniciativen in usmerjen v cilj, kar je dobro za poklice na tem področju					
9. pripravljenost za učenje in delovne navade Pripravljen sem se konstantno učiti in imam izoblikovane delovne navade.					
10. izzivi na področju trgovanja Pripravljen sem se učiti novih načinov dela/komuniciranja in se trudim slediti novim znanjem/odkritjem na področju tehnologije, psihologije, sociologije trgovanja itd.					
11. sprejemanje odločitev Odločil sem se za poklic na področju trgovanja zaradi svojih sposobnosti, interesov ter številnih pridobljenih znanj.					

6.7 Aktivnosti poklicne orientacije na področju storitev

Aktivnosti poklicne orientacije na področju storitev					
Aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. obisk podjetja V času poklicne orientacije sem obiskal različna podjetja na področju storitev in dobil nekaj vpogled v delovne naloge.					
2. praktične izkušnje V času poklicne orientacije sem preizkusil različne dejavnosti, ki so značilne za poklice na področju storitev.					
3. zbiranje informacij Informacije o poklicih na področju storitev sem zbiral na spletnih straneh, sejnih, pri kariernih svetovalcih, brošurah itd .					
4. zahteve poklica V času poklicne orientacije sem pridobil podatke o zahtevah v poklicih in potrebnih spretnostih / kompetencah za vajeništvo in delo na področju storitev.					
5. profili poklicev V okviru poklicne orientacije sem se ukvarjal/spoznaval z različnimi področji/poklici na področju storitev.					
6. prednosti in izzivi V procesu poklicne orientacije sem se ukvarjal s prednostmi in izzivi poklicev na področju storitev .					
7. merjenje kompetenc in analiza V času poklicne orientacije sem preveril svojo usposobljenost za te poklice ter kje so moje prednosti in slabosti.					
8. poklicna orientacija: samorefleksija V času poklicnega usmerjanja sem imel veliko priložnosti, da razmišljam o lastnih prednostih, pomanjkljivostih ter idejah o svojem prihodnjem (poklicnem) življenju.					
9. samoocenjevanje V času poklicnega usmerjanja sem se naučil, da poklic na področju storitev omogoča, da preverim meje mojih sposobnosti in izkoristim moje prednosti.					
10. drugi ocenijo mene Skozi pogovore z učitelji, prijatelji in družinskimi člani o mojih močnih področjih, interesih in kariernih ciljih sem spoznal, da menijo, da je poklic v obrtnem sektorju pravi zame.					
11. pogovor s pripravniki in strokovnjaki Pogovarjal sem se z vajenci in /ali strokovnjaki na področju storitev, da bi pridobili podrobne informacije in vpogled v te poklice.					

6.8 Aktivnosti poklicne orientacije na področju okoljevarstva

Aktivnosti poklicne orientacije na področju okoljevarstva					
aktivnost	0 = ni relevantno 1 = ne drži 2 = delno drži 3 = drži 4 = popolnoma drži				
	0	1	2	3	4
1. informacije o poklicih na področju okoljevarstva Obiskal sem različna podjetja s področja trgovanja in se informiral s pomočjo literature in interneta, tako da imam jasno predstavo različnih poklicev na tem področju.					
2. Usmerjenost na regionalni trg dela na področju okoljevarstva Seznanil sem se s podjetji, idejami ter priložnostmi za zaposlitev na področju okoljevarstva, ki je prisoten v moji regiji					
3. obisk okoljevarstvenih podjetij Obiskal sem različna podjetja, ki delujejo na področju okoljevarstva in dobil predstavo o poklicih na tem področju.					
4. informacije o usposabljanjih povezanih z okoljevarstvom seznanil sem se z izobraževanji, delavnicami, usposabljanji in konferencami povezanimi s poklici na področju okoljevarstva.					
5. analiza ponudbe usposabljanj na tem področju Naredil sem analizo usposabljanj na področju okoljevarstva v moji regiji in vpisnih pogovjev ter to uskladi z mojimi dosedanjimi znanji, interesi, kvalifikacijami in sposobnostmi.					
6. informacije o dogodkih na področju okoljevarstva Informiral sem se o sejnih, testiranih organskih produktov in drugih dogodkih povezanih s poklici na področju okoljevarstva.					
7. informacije o podjetjih/projektih na področju okoljevarstva Poznam ključna podjetja prisotna v moji regiji, ki delujejo na področju okoljevarstva in seznanjen sem s projekti, ki potekajo na to temo.					
8. občasno delo/prostovoljstvo V prostem času sem opravljal različna dela na področju okoljevarstva in si pridobil nekaj delovnih izkušenj.					
9. pripravljenost za podjetništvo Pripravljen sem ustanoviti podjetje ali voditi project na tem področju. Imam potreben interes, veščine in karijerne cilje.					
10. uporaba osebnostnih testov S pomočjo osebnostnih testov sem raziskal/prepoznal svoje prednosti, slabosti, interese in sposobnosti na področju okoljevarstva.					
11. prednosti/slabosti/izzivi Pretehtal sem prednosti, pomanjkljivosti in zahteve poklicev na področju okoljevarstva ter jih primerjal s poklici na drugih področjih.					

7. Orodje za analizo rezultatov

Vrednotenje 8 vprašalnikov opravimo s pomočjo orodja v datoteki Excel, ki je bilo pripravljeno posebej za ta namen (glej sliko 1). Pri tem so posamezni vprašalniki pripravljene vsak na svojem delovnem listu. Seznam delovnih listov vključuje vse vprašalnike glede na posamezna področja. Zaradi enostavnosti je naslov posameznega delovnega lista imenovan z naslovom vprašalnika – glede na področje (npr. 1_PO samoiniciativna vključitev).

vrednotena aktivnost

Prenesite podatke iz vprašalnika tako, da kliknete celico in izberete vrednost ali vrednost neposredno vpišete v celico

Legenda

Legend	
0	not exist
1	be not true
2	be partly true
3	be predominant true
4	be totally true

Imena potencialnih kandidatov. Podatki iz celic se samodejno prenesejo v spodnje grafe.

Tukaj kliknite če želite v naslednji vprašalnik

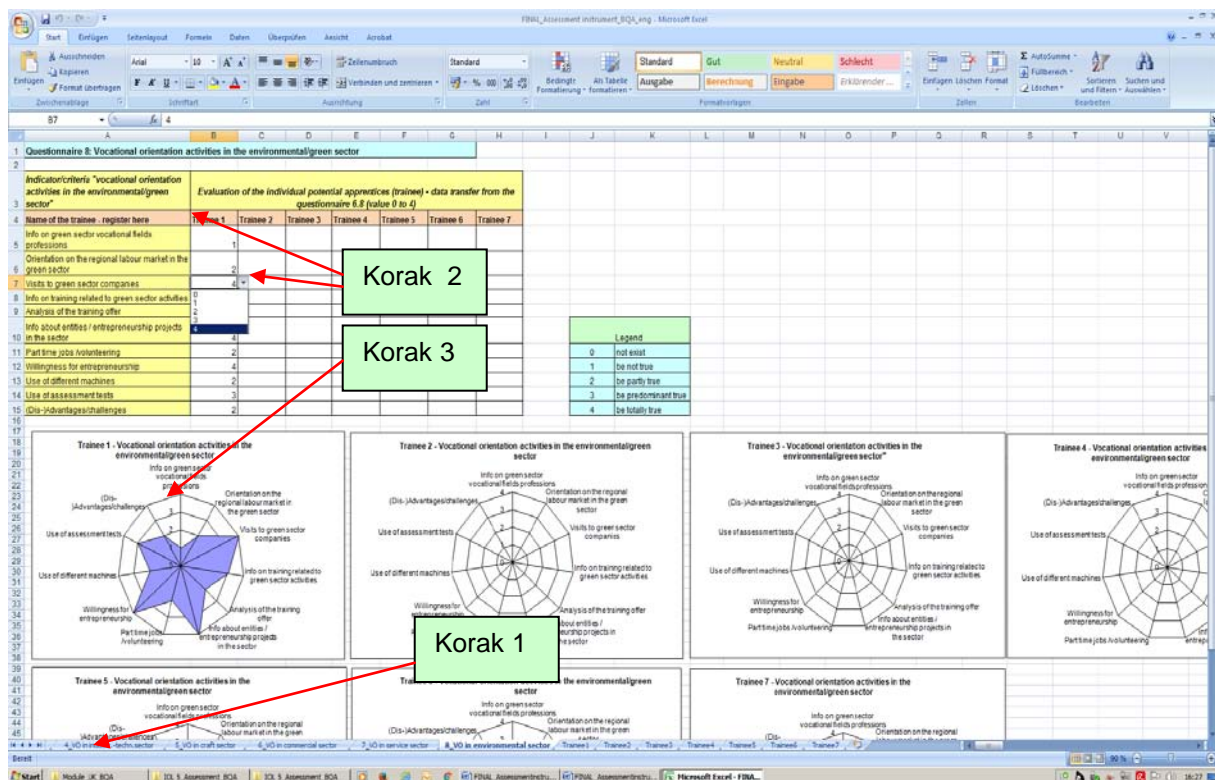
Zbirka 8 vprašalnikov

Zbrani odgovori določenega udeleženca

Slika.1: struktura orodja za analizo (7 vprašalnikov and 7 delovnih listov z rezultati udeležencev)

Da bi zagotovili boljšo preglednost rezultatov, so v posamezni ocenjevalni tabeli posameznih vprašalnikov za ocenjevanje omenjene samo ključne besede (aktivnosti, ki so merjene v vprašalniku) razlage aktivnosti pa so spuščene.

Prenos podatkov v ustrezne celice se izvede tako, da vrednosti iz vprašalnika vnesete neposredno ali prek izbirnega okna (0 do 4), ki se odpre, ko kliknete v celico. Vnešene vrednosti se iz celic samodejno prenesejo v ustrezne grafe v določenem delovnem listu in so prikazane grafično (glej sliko 2). Sproti z vnosom vrednosti v celice, lahko spremljamo nastajajoči graf.

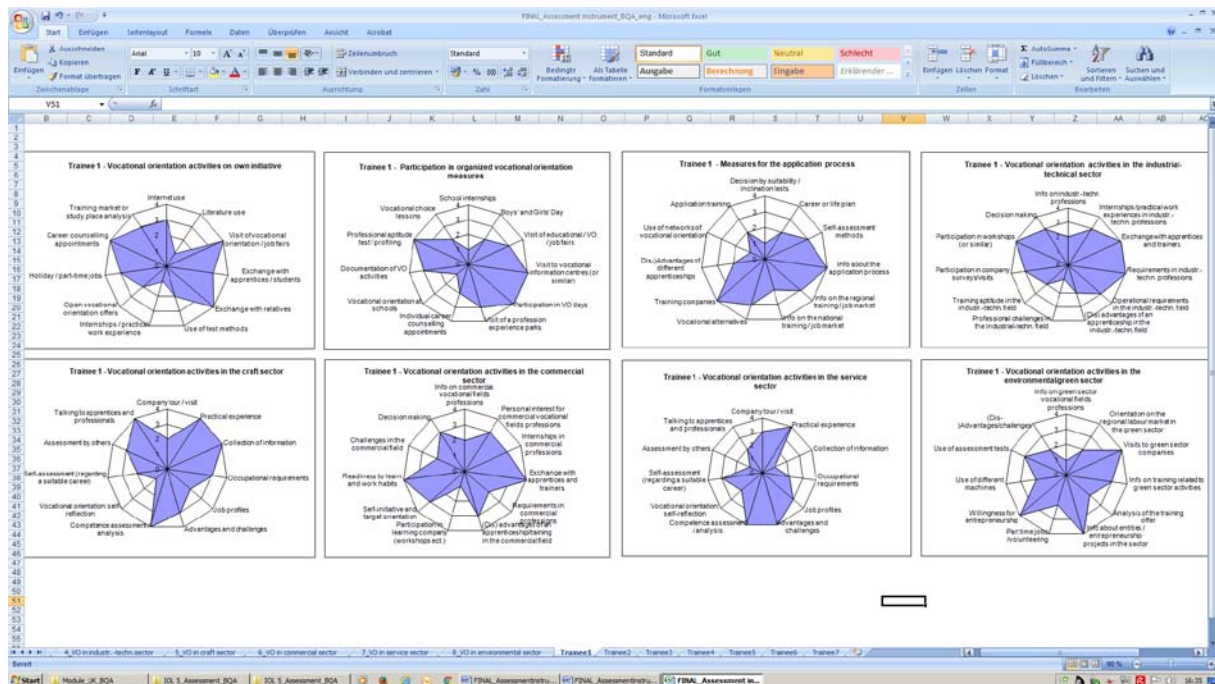
Korak 1: izberite želeni vprašalnik
 Korak 2: vnesite ime udeleženca in vrednosti iz vprašalnika v Excelovo tabelo
 Korak 3: sproti se vam izrisuje graf z vnešenimi vrednostmi

Slika. 2 : Razlaga delovnih korakov v orodju za analizo

Vedeti je potrebno, da je v orodju za analizo pri posameznem vprašalniku mogoče vpisati podatke za največ 7 anketiranih udeležencev. Vpisano ime udeleženca v vrstici nad navedenimi aktivnostmi in vnešene vrednosti (od 0 do 4) se samodejno prenesejo na graf, ki je ustvarjen pod tabelo. Za vsakega anketiranca se izpiše lasten graf, tako da lahko neposredno primerjamo grafe odgovorov posameznikov za aktivnosti PO na istem poklicnem področju.

Če se instrument ocenjevanja uporablja kot spremljevalno orodje za spremljanje izvajanja aktivnosti v procesu PO, da bi ugotovili, katere aktivnosti PO posameznik/i še potrebuje/jo, potem je potrebno v dločen vprašalnik/delovni list vnašati vrednosti samo za enega anketiranca. V celici imena se vnese čas raziskovanja (npr. po 4 tednih, po 5 mesecih po 1 letu). To se samodejno prenese na graf. Vrednosti iz ustreznega vprašalnika je potrebno prenesti v ustrezne stolpce (celice), ki se nato samodejno prikažejo grafično. Na podlagi grafov, ki prikazujejo rezultate različnih obdobj raziskovanja, postane jasn potek izvedenih aktivnosti PO.

Poleg tega se v skladno z vnosom vrednosti iz vprašalnikov oblikuje 7 delovnih listov (za vsakega udeleženca posebej) Vsak delovni list z imenom udeleženca vsebuje grafe rezultatov iz 8 vprašalnikov za posameznika. Tako so rezultati enega udeleženca iz različnih področij aktivnosti PO grafično prikazani na enem mestu (glej sliko 3).

Slika. 3 .: Predstavitev grafičnih rezultatov iz vseh 8 vprašalnikov za enega udeleženca

8. Opombe k orodju za analizo rezultatov

Grafično vrednotenje vprašalnikov se izvede samodejno, kot je razloženo v poglavju 6., s pomočjo prenosa podatkov iz vprašalnikov v tabele v programu Excel. Posamezni grafi predstavljajo stopnjo opravljenih aktivnosti PO na anketiranca. Tako lahko primerjamo rezultate večih anketirancev pri istem vprašalniku. Pregled celotnih rezultatov vseh vprašalnikov za posameznega anketiranca je mogoče najti v delovnih listih od 9 do 15 (udeleženec 1, udeleženec 2 itd.).

Visoke vrednotene aktivnosti PO so v grafih vidne kot vrhovi. Aktivnosti, ki ne kažejo amplitude (vrednost 0), nimajo nobenega pomena v državi ali regiji, iz katere prihaja anketiranec. To je posledica dejstva, da se vse aktivnosti PO, ki so našteje v ocenjevalnem instrumentu, ne izvajajo v vseh državah EU. Zato aktivnosti brez vrednosti (0) ne zahtevajo posebne pozornosti. Nadalje je potrebno opozoriti, da je pri nižje vrednotenih aktivnostih (vrednosti 1, 2) na vrhu manjša amplituda (manj ustrežna aktivnost PO). Tako se lahko hitro določi, ali je anketiranec aktivnost izvedel in v kolikšni meri, ter ali njegova poklicna odločitev temelji na zadostnih poklicnih usmeritvah ali ne.

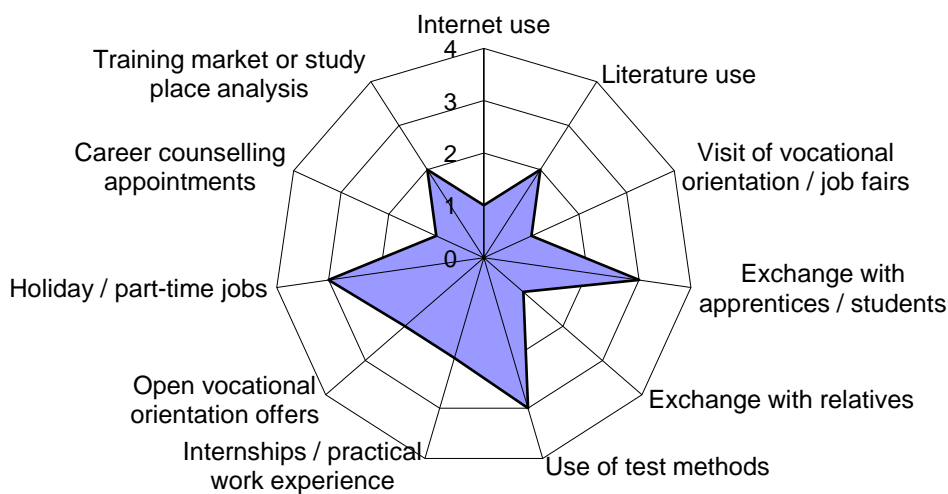
Če se instrument v procesu PO uporablja kot spremljevalno orodje za načrtovane aktivnosti PO, nizka vrednost pri posamezni aktivnosti pomeni, da še vedno obstaja potreba po tej aktivnosti (večja intenzivnost, ponavljajoča aktivnost, ...).

9. Predstavitev rezultatov

1. Če je graf manj kot 50 odstotkov napolnjen z barvo, je anketiranec opravil le nekaj aktivnosti PO in je manj strokovno informiran o poklicnem področju (glej sliko 4).

Kadar se uporablja kot spremljevalno orodje, nizka vrednost parametrov na grafu pomeni, da mora anketiranec izvesti še dodatne aktivnosti, da bi dobili natančnejšo sliko o njegovi informiranosti o poklicnem področju.

Trainee 1 - Vocational orientation activities on own initiative

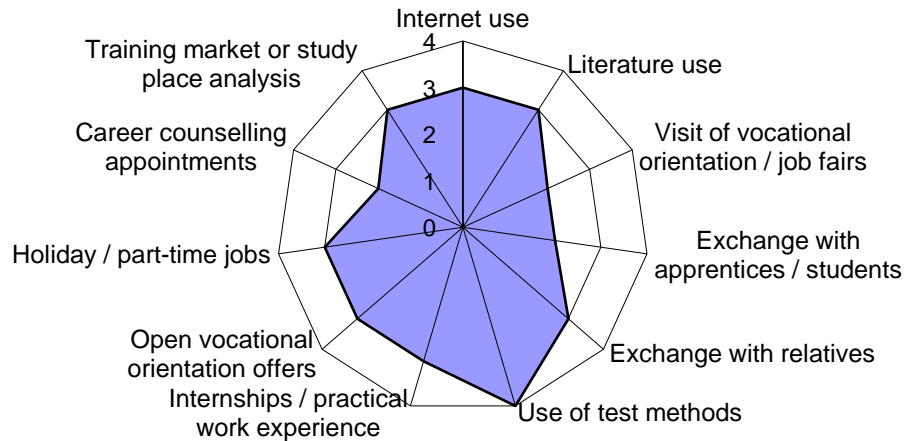

Slika. 4 nizke vrednosti parametrov v grafu

2. Če je graf obarvan med 50 in 75 odstotki (glej sliko 5), lahko domnevamo, da je anketiranec intenzivno uporabil številne aktivnosti PO v procesu izbire poklicne poti. Obstaja velika verjetnost, da anketiranec npr.: pozna izzive in zahteve izbranega poklica itd.

Ko se uporablja kot spremljevalno orodje, ta srednja vrednost parametrov na grafu pomeni, da še vedno obstaja potreba po nekaterih aktivnostih PO (pri katerih je vrh relativno nizek) (npr. Na sliki 5 - anketiranec bi potreboval več individualnega kariernega svetovanja).

Trainee 2 - Vocational orientation activities on own initiative

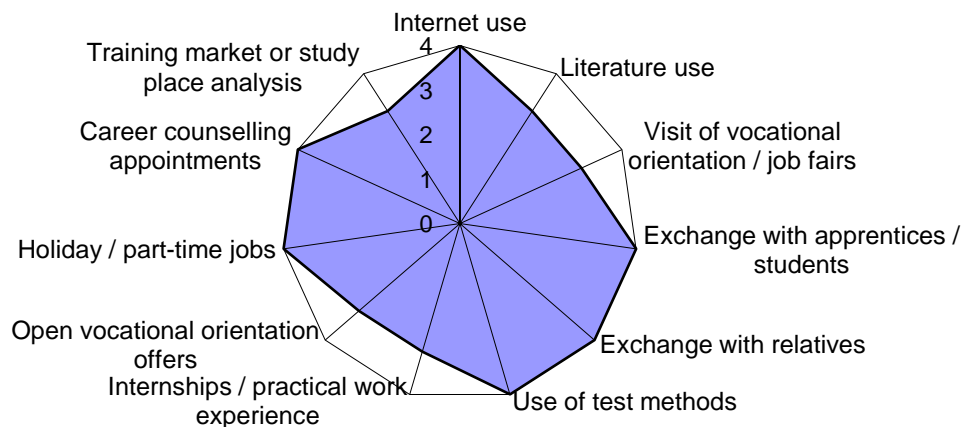

Slika.5 srednje vrednosti parametrov v grafu

3. Če je v grafu aktivnosti PO obarvanih več kot 75 odstotkov, kot je prikazano na sliki 6, je anketiranec v procesu PO dobro izkoristil in se informiral preko aktivnosti PO. Domnevamo lahko, da je njegova poklicna odločitev odvisna od velikega števila pridobljenih informacij in znanja o izbranem poklicu.

Če se uporablja kot spremljevalno orodje, visoka vrednost parametrov na grafu pomeni, da so bile aktivnosti PO učinkovito opravljene.

Trainee 3 - Vocational orientation activities on own initiative

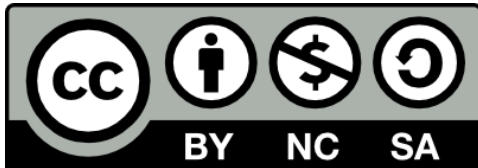
Slika.6 visoke vrednosti parametrov v grafu

Freie Lizenz

Das hier im Rahmen des Erasmus+-Projektes "BOQua" entwickelte Produkt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission entwickelt und spiegelt ausschließlich die Meinung des Autors wider. Die Europäische Kommission zeichnet nicht verantwortlich für die Inhalte der Dokumente.

Die Publikation unterliegt der Creative Commons Lizenz CC BY- NC SA.

The publication obtains the Creative Commons Lizenz CC BY- NC SA.

Diese Lizenz erlaubt es Ihnen, das Werk zu verbreiten, zu remixen, zu verbessern und darauf aufzubauen, allerdings nur nicht-kommerziell. Bei Nutzung des Werkes sowie Auszügen aus diesem muss

1. eine Quellenangabe erfolgen sowie ein Link zur Lizenz angegeben werden und mögliche Änderungen offenkundig gemacht werden. Die Urheberrechte bleiben bei den Autoren der Dokumente bestehen.
2. das Werk darf nicht zu kommerziellen Zwecken genutzt werden.
3. Insofern Sie das Werk neu zusammenstellen oder umwandeln bzw. darauf aufbauen, müssen Ihre Beiträge unter der gleichen Lizenz wie das Original genutzt werden.